

mányában *Farkas László dr.: A szemléltetés gyakorlati kérdései középfokú történettanításunkban* címen ír metodikai szempontból értékes tanulmányt. Kifejti, hogy a modern történettanításban egyik legfontosabb elv az élményszerűség biztosítása. Ennek eszköze a tervszerű és átgondolt szemléltetés. A szemléltetés kérdését a szerző két fejezetben tárgyalja: 1. szemléltetés az iskolában; 2. szemléltetés az iskolán kívül. Az iskolai szemléltetésnél szól a térképhasználatról, a vázlatrajzokról, a képekkel való szemléltetésről és a tanításnál felhasználható egyéb szemléltető tárgyakról. Az iskolán kívüli szemléltetés eszközeiül a történelmi kirándulásokat, múzeumlátogatásokat és tudományos intézetek (levéltárak, stb.) látogatását, az alkalmi kiállítások, történelmi színdarabok és filmek, történelmi előadások és alkalmi ünnepélyek megtekintését jelöli meg. A szemléltetéssel kapcsolatos még a tanulók fejlődési korához mért források olvastatása is. A történelem ilyen tanítása a tanárra nagy munkatöbbletet ró, a fáradságot azonban nem szabad figyelembe venni akkor, amikor arról van szó, hogy tanítványainkat megérintse a történelmi múlt levegője és a nemzeti közösség érzése. — A gondos, világos tanulmányt a történelemtanárok bizonyára érdeklődéssel fogják elolvasni. A következő cikkben *Radnai Oszkár dr.: Tanítóink zenetörténeti ismereteinek fontosságát* hangsúlyozza. *Sprengerné Somló Aranka: Ismét néhány szó az énektanításról* c. cikkében a mellett foglal állást, hogy az énektanításban a hangjegytutáni éneklésre már az elemi iskolában is tekintettel kell lennünk. — A folyóirat *Mintatanítások* rovata ez alkalommal *Weck Margit: A kátrány és termékei*, *Ormos János: Baleset ellen védekezz*, *Koppány, (Kutsera) István: Magyarország gazdasági és műveltségi egysége*, *Kirchner Ilona: Mikos Kelemen és Regös József: Ismeretlen anyagok összetételének megállapítása* c. tervszerűen felépített bemutató tanításait hozza, amelyek közül az utóbbi kettő felsőkereskedelmi iskolában, illetőleg reálgimnáziumban tartott. A folyóirat gazdag könyv- és folyóiratszemle rovatából *Massi Ferenc: Bevezetés a középiskolai nevelésbe* és *Dr. Bodnár Gyula: Budapest székesfőváros Iskolai Kirándulásvonatai* c. könyvekről írt ismertetést emeljük ki, *Révész Emil dr.*, illetőleg *Farkas László dr.* tollából. A lap *Szeminárium* *Élet* rovata a Szemináriumban *Nagy Jenő* által rendezett londoni iskolai kiállítás anyagát ismerteti. Végül *Nyireő Éva: Iskolai könyvtárak szervezése és kezelése* c. tanulmányának harmadik közleményét írta meg.

Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny folyó évi októberi számának első cikkében *Dr. Madai Gyula: Gömbös Gyula*, a lángelkű magyar miniszterelnök emlékezetének hódol. A folyóirat leközi: *Hóman Bálint* válás- és közoktatásügyi miniszternek és *gróf Teleki Pál* elnöknek az újjászervezett Országos Közoktatási Tanács f. évi október hó 1-i alakuló gyűlésén elmondott beszédeit. *Csanády Sándor: Minőség, vagy mennyiség* c. tanulmányában méltán panaszkolja fel, hogy a magyar középiskolák tanulóinak a háború után természetellenesen felduzzadt létszáma egyik legnagyobb akadálya annak, hogy a középiskolák a reájuk háruló nevelő-oktató munkát teljes sikerrel végezhessék. Ezen a beteges állapoton ténylegesen csak az egészséges és pedagógiailag helyesen megszervezett szelekciós eljárások segíthetnek. *Dr. Felitai József:* a július havában Oslóban tartott matematikai kongresszusról nyújt beszámolót, melyen több jeles magyar matematikus is

előadást tartott. A folyóirat többi közleményei főleg az Egyesület életével vannak kapcsolatban.

Magyar Tanítóképző f. évi októberi számát *Dr. Tóth Antalnak: A játék az újabb lélektan megvilágításában* c. jeles cikke vezeti be. *Rozsondi Károly: A logika tanítása és a tanítóképzés* c. tanulmányában e tárgynak az iskolák, elsősorban a tanítóképzők többi tárgyaival való kapcsolatait keresi, majd síkra száll a logikus tanítás elvéért, mely végeredményképpen azt célozza, hogy keveset, de logikusan és alaposan tanítsunk. A mai iskolák ez ellen a fontos elv ellen, — nem törődve a tanulók túlterhelésével, — sokat vétenek. — A következő cikkben *Mácsay Károly: a f. év nyarán a budai tanítóképzőben rendezett iskolafelügyelői tanfolyam* programjáról nyújt beszámolót. A folyóirat gazdag *Irodalom* rovatából kiemeljük: *Dr. Mester János: Az olasz nevelés a XIX. és XX. században*, *Dr. Becker Vendel: A magyar alsófokú gazdasági szakoktatás problémája és annak megoldása*, *Csekő Árpád: A tanítóképző-intézeti és elemi iskolai tanításba természetesen beillesztett mennyiség-tani és fizikai kísérletek* c. művekről írt ismertetéseket, *Dr. Somogyi Lajos, Jaloneczky Péter*, illetőleg *Rozsondi Zoltán* tollából.

Magyar Középiskola folyó évi novemberi számában *Dr. Csapody Vera: Módszer és osztályjellem* c. tanulmányában gazdag pedagógiai tapasztalataival igazolja, hogy a jó tanár és nevelő eljárásaiban és módszerében mindig megfontolt bölcseséggel alkalmazkodik egy-egy osztály növendékeinek szellemi és lelki struktúrájához. A tanulmány ezenkívül igen sok értékes adatot tár fel a tanítás technikájával kapcsolatban is, egyben érinti az objektív osztályozás szükségességét is. Itt nagyon helyesen megállapítja, hogy a középiskolák csak úgy tudnak megszabadulni a reájuk nehezedő nagy tömegektől, ha a különböző iskolák osztályozását teszt-rendszerrel, vagy más megfelelő osztályozási rendszerrel közös nevezőre lehet hozni. — *Kiss Kálmán: A jó tanári munka* címen ír igen értékes fejtegetést. Szerinte az új szellemű középiskolák tanárait nevelő-oktató munkájukban: a tudományos és gyakorlati pedagógiai szaklapok olvasása, bemutató órák tartása, tanítások leírása, magunk és mások iskolai tapasztalatainak megbeszélése, óravázlatok készítése, tankönyv-reform, vezérkönyvek kiadása támogatnák érdemlegesen. *Bodrossi Lajos: A II. oszt. természetrajz módszeres feldolgozása* címen ír metodikai rövid tanulmányt. A folyóirat gazdag *Irodalom* rovatából felemlítjük: *Fénelon: A leányok neveléséről* c. (fordította *Sebes Gyula*) most megjelent jeles műről és *Dr. Király István: A tökéletesedés útja* c. műről megjelent ismertetéseket.

Kratofil Dezső.

Iskola és Egészség. IV. évfolyamának 1. számából a következő tanulmányokat emeljük ki: *Csekey László: A balkezességről.* Meg kell különböztetnünk részleges, rejtett és teljes balkezességet. A balkezesség gyakran jár együtt beszédhibával, ami arra mutat, hogy a kettőt egy közös szervi rendszer fejlődési zavara hozza létre. Ez azonban nem a beszédközpont áthelyeződési, hanem a mozgási és beszédközpont közötti pályarendszer kialakulásával magyarázható. Nagyszámú vizsgálat, azonkívül sok lángelme példája (Michelangelo, Leonardo, Franklin, Beethoven, stb.) azt mutatja, hogy a jobb- és balkezesek között intelligencia-különbség nem állapítható meg. A balkezesség önmagá-